

Кой е собственик на ресурсите в интегрирана среда с облачен достъп?

Определяне на собствеността - **методично указание** за потребителите

Дефиниции на използваните термини:

Облачни технологии (облак, облаци) (cloud technology): Технологии за обработка на данни, при които компютърните ресурси са достъпни чрез интернет-свързаност като онлайн услуга за потребителите

Облачен достъп (access to cloud; cloud access): възможността достъпната информация да се разглежда и редактира едновременно от различни устройства към различни потребители от всяко място в света

Интелектуална собственост (intellectual property): изключителни права върху интелектуалните произведения включващи две категории права: индустриалната собственост, която включва изобретения (патенти), търговски марки, промишлени дизайни и модели и наименования за произход, и авторското право, което обхваща художествени и литературни произведения.

Изчислителни ресурси: устройства, изпълняващи изчисления

Софтуерни ресурси: програмни продукти, вкл. операционни системи и компилатори

Компютърни програми: набор от инструкции

Виртуализация (virtualization): ползване на компютърни ресурси за симулиране (и по този начин заместване) на реалните хардуер, операционни системи, платформи, машини.

Контейнер: лек софтуер, който осигурява виртуализация на операционната система, за да изпълнява приложения и зависимости в ресурсно изолирани процеси

Хранилища със свободен достъп (open access repositories): цифрова платформа, която съхранява резултатите от научните изследвания и осигурява безплатен, незабавен и постоянен достъп до резултатите от изследванията, за да може всеки да ги използва, изтегля и разпространява.

Увод

Интегрирането на хетерогенни технологии създава проблеми, които се разрешават чрез използването на шаблони (форми) за реализиране на различните проекти. Тези шаблони представляват *междинно ниво* между приложния и системния слой и естествено се наричат „Middleware”. Middleware (междинен софтуер) е софтуер, който предоставя общи услуги и възможности на приложения извън това, което предлага операционната система. Управлението на данни, услугите за приложения, съобщенията, удостоверяването и управлението на API обикновено се обработват от междинния софтуер. Междинният софтуер помага на разработчиците да създават приложения по-ефективно. Той действа като съединителна тъкан между приложения, данни и потребители.

За организации с многооблачна и контейнерна среда, междинният софтуер може да направи икономически изгодно разработването и изпълнението на приложения, които са рескалируеми. Съвременните тенденции са към абстрахиране от специфичните особености на хардуера. От съвременните системи се очаква да интегрират различните аспекти на мобилност, предоставяйки услуги навсякъде и по всяко време. Тези характеристики се отнасят за „облачните” изчисления, а така също и изобщо за Интернет, като разпределена система, в която *си взаимодействат несъвместими технологии* При „облачните” среди се разчита главно на виртуализацията, но във всеки случай детайлите остават скрити в облака, а основната цел е да се осигури удобен достъп до ресурсите като се запазват **изискванията за надеждност и сигурност**.

Собственост в облака - ролята на договорите

Отстранете ефирния псевдоним на „облак“ и реалността, където физически се съхраняват данните (събрани с различни детектори, сензори, комуникации от/към мобилни устройства или от изчисления със симулационен софтуер), може да бъде доста притеснителна за мнозина. Облакът е просто съвкупност от сървъри, поместени в масивни комплекси, запълващи акра, и собственост на някои от най-големите корпорации в света. Това по същество означава, че данните се намират на компютри, до които нямаме физически достъп.

Microsoft, Amazon и Apple са инвестирали огромни суми в създаването на хранилища за данни, включително и лични, събрани чрез електронни платформи. Крайният резултат е услуга, която е удобна, преносима и намалява нуждата от нови инвестиции в скъп хардуер в лабораториите (и/или домовете) на потребителите. Тази ценна колекция от снимки, графики, важни научни резултати е внезапно достъпна на всички ваши устройства, независимо къде се намирате. Но тъй като тези данни често са силно поверителни, възниква един прост въпрос: **кой ги притежава?**

Що се отнася до облачните данни, договорът между компанията, предоставяща услугата за съхранение, и клиента е от първостепенно значение. Трябва да се направи ясно разграничение между правото на доставчика да съхранява и обработва данните и **собствеността, която се запазва от клиента.**

Три примера, които задават правилни договори за запазване на собствеността:

Office 365: „Вие притежавате своите данни и запазвате всички права, право на собственост и интерес към данните, които съхранявате с Office 365. Можете да изтеглите копие на всичките си данни по всяко време и по всякаква причина, без никаква помощ от Microsoft. ”

Amazon Web Services (AWS): „С изключение на правата и интересите, изрично посочени в настоящото споразумение, и с изключение на Amazon Properties и произведения, произтичащи от Amazon Properties, вие запазвате всички права, право на собственост и лихви (включително всички права на интелектуална собственост и собственост) в и към Вашето съдържание. ”

Google: „Някои от нашите Услуги ви позволяват да качвате, изпращате, съхранявате, изпращате или получавате съдържание. Вие запазвате собствеността върху всички права на интелектуална собственост, които притежавате в това съдържание. Накратко, това, което ви принадлежи, остава ваше. ”

Думата „вашият“ трябва да се използва разумно в такива договори и тон, който поставя доставчика строго в ролята на разрешаване на съхранение и достъп до данни - нищо повече. Тази нова политика на договаряне е опит да се премине към по-справедливо и прозрачно споразумение, защото положението с интелектуалната собственост е лошо и се влошава. За да бъдеш програмист, се изисква да разбираш и законите (правните), и технологиите (за програмиране).

Как да запазите собствеността върху данните в облака

Независимо дали използвате облачна хостинг услуга за лична или бизнес употреба, има няколко **ключови неща**, които можете да направите, за да сте сигурни, че **запазвате собствеността:**

- Прочетете всеки термин и условие от доставчика, за да сте сигурни, че те следват примерите, посочени по-горе.

- Ако сте бизнес и обмисляте да съхранявате силно поверителна информация в облака, препоръчително е да се консултирате с юрист,

преди да изберете партньор, за да сте сигурни, че правната рамка около съхранението на данни е ясна.

- Никога не спирайте да **създавате резервни копия локално**. Вашите неща може да са в облака, но ако доставчикът не работи, можете да загубите всичко, ако нямате локално копие.

- Уверете се, че избраният от вас облачен партньор напълно **криптира** вашите данни и използва **криптиране от край до край, когато ги предава**.

- Проверете местоположението, където ще се съхраняват вашите данни. Ако сте в чужда държава, уверете се, че техните разпоредби за данни съвпадат с вашите.

Променя ли облачното хранилище собствеността върху цифровата информация?

Ако създадете нещо цифрово, автоматично получавате собственост върху него във всички държави от Европейския съюз, [1]. Но какво ще стане, ако тези данни се съхраняват в облака? Може ли собствеността му да се промени и вместо това да стане собственост на хостинг доставчика?

ЕС отдавна води кампания за изчистване на този общ източник на объркване и на 25 май 2018 г. въведе нова директива, която определя нови правила, които да помогнат на гражданите да запазят контрола върху личните си данни. Накратко, **Ако сте създали данните, вие сте законният собственик, независимо къде се съхраняват.**

Заклучение

Вие притежавате личните си данни (вкл. разработените от Вас изчислителни кодове, управление на процеси). Институцията, за която работите притежава данните, които е предоставила за анализ. Всеки доставчик на услуги за съхранение в облак трябва ясно да посочи в своите правила и условия, че това е така и ако някога има съмнение или неяснота, трябва да се намерят алтернативи или да се потърси правна помощ.

Литература:

[1]. <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/bg/sheet/36>

[2]. <https://euipo.europa.eu/ohimportal/bg>

[3]. https://en.wikipedia.org/wiki/Open-access_repository

12.08.2021